

STREDOSLOVENSKÉ MÚZEUM

PONUKA

ŠKOLSKÝ
ROK
2022/2023

VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT PRE STREDNÉ ŠKOLY

Neformálne a zážitkové vzdelávanie v múzeu predstavuje vhodné doplnenie vzdelávania žiakov stredných škôl. Nadväzuje na tematické okruhy a vzdelávacie oblasti štátneho vzdelávacieho programu a môže tak obohatiť výchovno-vzdelávací proces žiakov v autentickom priestore historických budov a originálnych artefaktov.

**BANSKOBYSŤRICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ**

Edukačné aktivity

Stredoslovenského múzea (**SSM**) zahŕňajú:

LEKTORÁTY V EXPOZÍCIÁCH SSM

- na vybrané témy s možnosťou vzhliadnuť originálne artefakty na vlastné oči.
- Vstupné: 1,60 € zahŕňa hromadný vstup do expozície a lektorát.
- Dĺžka trvania: 45 min.

TVORIVÉ DIELNE A VZDELÁVACIE PROGRAMY K EXPOZÍCIÍ: vstupné: 2,00 €

PREHLIADKY VÝSTAV S LEKTORÁTOM

- zahŕňajú aj množstvo vizuálnych a interaktívnych prvkov.
- Vstupné: 1,60 € zahŕňa hromadný vstup do výstavy a lektorát.
- Dĺžka trvania: 30 min.

TVORIVÉ DIELNE A VZDELÁVACIE PROGRAMY K VÝSTAVE: vstupné: 2,00 €

TVORIVÉ DIELNE

- podporujú vzdelávací proces vybranej problematiky a poskytujú priestor na rozvoj kreatívnych schopností študentov.
- Vstupné: 1,00 €
- Dĺžka trvania: 45 min.

VZDELÁVACIE PROGRAMY

- s doplnením hravých úloh a hier poskytujú priestor na hlbšie spoznávanie vybranej problematiky.
- Vstupné: 2,00 €
- Dĺžka trvania: 1 – 1,5 hod.

Pri jednotlivých programoch uvádzame odporúčanú vekovú kategóriu aj nadväznosť na učebné osnovy. Záujem o absolvovanie programu podľa výberu je potrebné nahlásiť najneskôr tri dni vopred. Po dohode je možné realizovať aj iný lektorát na vybranú tému podľa konkrétnych požiadaviek učiteľov. Pedagogický dozor má vstup zadarmo a zodpovedá za pokojný priebeh aktivity.

VIAC INFORMÁCIÍ VÁM POSKYTNE:

Mgr. Ivana Žáčoková
manažér vzdelávania
t. č. 0915 788 146, 048/412 55 87
e-mail: zacokova@ssmuzeum.sk; vzdelavanie@ssmuzeum.sk

MATEJOV DOM

Nám. Š. Moysesova 20, Banská Bystrica
kontaktná osoba: Jaroslava Dobrotová
tel.: 048/412 55 77

e-mail: md@ssmuzeum.sk; dobrotova@ssmuzeum.sk

LEKTORÁT

Stála expozícia História mesta Banská Bystrica

V stálej expozícii o histórii Banskej Bystrice vám porozprávame o vzniku Stredoslovenského múzea, o histórii medeného mesta a umožníme vám spoznať jeho najvýznamnejšie osobnosti. Uvidíme hodnotné zbierkové predmety, vzácne klenoty a bohatú archeologickú expozíciu. Medzi exponátmi nechýbajú rôzne zbrane, ktoré nielen chránili, ale aj brali životy, výsledky práce šikovných rúk bystrických remeselníkov, či zbierky gotického umenia v našom meste.

VZDELÁVACIE PROGRAMY

Volba richtára

Počas programu majú študenti možnosť stať sa na okamih členom mestskej rady a zvoliť si spomedzi seba richtára. Zoznámia sa s právami, ale aj povinnosťami, ktoré boli súčasťou týchto dôležitých funkcií.

Zločin a trest

„Tá dnešná mládež...“ povzdychneme si dnes. V minulosti to však vôbec nebolo také ideálne, ako by sme si mohli myslieť. Na podujatí si povieme o tom, že ani naši predkovia neboli žiadne neviniatka. Vysvetlíme si, kde sa v Banskej Bystrici nachádzala šibenica, prečo býval kat za hradným múrom, čo hrozilo pekárovi, ak upiekol malý chlieb. Študenti budú mať možnosť vyskúšať si na vlastnej koži okovy a „husle“. Nič pre slabšie povahy.

PREDNÁŠKY

Veľká noc

K sviatkom Veľkej noci sa viaže veľké množstvo obradov, ale tak isto veľa tradičných obyčajov, ktoré súviseli s príchodom jari. Symbolmi Veľkej noci boli oheň, voda, nové ratolesti stromov a vajčka, ktoré symbolizovali očistu, zdravie a nový život. Ako vznikol názov kraslica, prečo sa dávali do hrobu a načo sa používala kyslá kapusta? Pripravili sme si pre vás odpovede na tieto otázky a množstvo iných zaujímavých informácií.

Láska má tisíc podôb

Láska nás fascinuje už toľko tisícročí... Boli o nej napísané príbehy, básne, zložené piesne a maľované obrazy, ľudia kvôli nej dokonca bojovali vo vojnách. Spolu odkryjeme a rozlúštíme rôzne podoby lásky.

Po dohode je možné realizovať aj iný lektorát na vybranú tému (remeslá, archeológia, mesto a pod.) podľa konkrétnych požiadaviek učiteľov.

THURZOV DOM

Nám. SNP 4, Banská Bystrica

kontaktná osoba: Mgr. Mária Loydlová

tel.: 048/412 58 97

e-mail: td@ssmuzeum.sk, loydlova@ssmuzeum.sk

LEKTORÁT

Stála expozícia Tranzithistory

Nová stála expozícia Tranzithistory poskytuje komplexný historický pohľad na mesto aj región Banskobystrického kraja. V expozícii sú zastúpené predmety z archeologických, historických aj etnografických výskumov, histórie výtvarného umenia, numizmatiky a geológie. V stredoveku patrila Banská Bystrica medzi 7 banských miest a stala sa známou aj vďaka ťažbe a obchodu s meďou. Expozícia je doplnená množstvom interaktívnych prvkov, vďaka ktorým sa deti v múzeu môžu hrať aj vzdelávať.

VZDELÁVACIE PROGRAMY

Vo farbe malachitu

Program venovaný Zelenej miestnosti Thurzovho domu: o tom, ako objavili neskorogotické fresky, z čoho sa vyrábali farby, ktoré používali maliari fresiek, komu patria erby namaľované na klenbe. Spoločne medzi freskami nájdeme ukrytú jednu Ezopovu bájku a povieme si aj, čo znamenajú výjavy, ktoré sú namaľované na stenách. Program využíva metódy a postupy zážitkovej pedagogiky.

Remeslá z banskobystrického kraja

Bystrý um a šikovné ruky našich predkov dokázali vyčariť nádheru, ktorú môžeme obdivovať aj po niekoľkých storočiach od ich vzniku. Nasledujúce programy sú venované vybraným remeslám jednotlivo:

SKLÁRSTVO: Zaoberá sa technológiou výroby, zaujímavosťami z histórie sklárstva na našom území a zo života sklárov, program je doplnený krátkym videom a úlohami pre študentov.

MODROTLAČIARSTVO: Študenti sa dozvedia, ako sa vyrábala modrotlač: odkiaľ pochádza táto technológia a na aký materiál sa tlačilo. Povieme si, čo je to indigo a z čoho sa vyrábalo, ako prebiehalo farbenie a načo netreba zabudnúť, aby látka získala tú správnu podobu. Program je doplnený krátkym videom a úlohami pre študentov.

KERAMIKÁRSTVO: Hlina bola lacným a dostupným materiálom, ktorý bol v minulosti využívaný vo veľkej miere nielen na stavbu domov, ale aj na výrobu keramiky. Akú kvalitu by mala mať hlina vhodná na výrobu keramiky, čo všetko hrnčiari museli urobiť, aby sa z beztvareho materiálu stala keramika. Spoločne sa porozprávame a povieme si viac aj o jednotlivých druhoch keramiky. Program je doplnený krátkym videom a úlohami pre študentov.

V znamení kladička a železka

Spolu objavíme nerastné bohatstvo, ktoré ukrývali hory v okolí Banskej Bystrice, spoznáme banícke zvyky, ale aj remeslá, ktoré úzko súviseli s baníctvom: drevorubačstvo, uhliarstvo, pltníctvo.

Študenti môžu vidieť, ako vyzerá v prírode zlato, striebro, meď, obsidián, minerály s obsahom olova, cínu... Program je doplnený interaktívnymi pomôckami a zaujímavými úlohami.

Po dohode je možné realizovať lektorát na vybranú tému (baníctvo, meštianstvo, remeslá, archeológia, a pod.) podľa konkrétnych požiadaviek učiteľov.

TIHÁNYIOVSKÝ KAŠTIEĽ

Radvanská 27, Banská Bystrica

kontaktná osoba: Mgr. Ján Beňo, PhD.

tel.: 048/410 33 76

e-mail: tk@ssmuzeum.sk; beno@ssmuzeum.sk

LEKTORÁT

Stála expozícia **PRÍRODA** **STREDNÉHO SLOVENSKA**

Prehliadka stálej expozície so zameraním na spoznávanie geológie, fauny a flóry, na charakteristiku a porovnávanie biotopov vyskytujúcich sa na strednom Slovensku. Po dohode je možné spracovať aj iný lektorát s prírodovedným zameraním (ekológia, environmentalistika, botanika, zoológia, geológia, etológia zvierat) podľa konkrétnych požiadaviek učiteľov. V prípade záujmu je v rámci všetkých uvedených školských programov možnosť tvorivej dielne.

Menovci z prírody 12.01. – 19.03.2023

Prostredníctvom výstavy **DVOJNÍCI – MENOVCÍ**

Z PRÍRODY priblížime študentom históriu názvoslovia rastlín, húb a živočíchov a zároveň predstavíme príklady druhov, ktoré spája spoločné pomenovanie na základe určitých charakteristických znakov a vlastností, spojitosti s inými organizmami, či základov slov. Výstava je zaujímavá aj rôznymi perličkami zo života rastlín, húb a živočíchov a veľkým počtom ich kvalitných vyobrazení práve na základe nejakých spoločných vlastností. Študenti sa môžu sami zahrať na prírodovedcov a vymyslieť úplne nové meno pre živočícha, ktorý im bude predstavený.

VZDELÁVACIE PROGRAMY

Červený zoznam ohrozených druhov 30.03. – 25.06.2023

Výukový program je pripravený k výstave Zachráň svoj vymierajúci svet a je zameraný na aktuálnu problematiku znižovania druhového bohatstva na Zemi. V zaujímavej prednáške si povieme, čo je to Červený zoznam ohrozených druhov IUCN a predstavíme si niektorých z najohrozenejších obyvateľov našej planéty. V prezentácii si ukážeme, o čo prichádzame, keď sa z prírody stratí nosorožec, panda alebo iné atraktívne druhy. V záverečnej diskusii so študentami sa porozprávame o príčinách znižovania druhového bohatstva na Zemi a možných spôsoboch záchrany.

S batohom cez hory

V stálej expozícii sa zameriame na turisticky najatraktívnejšie miesta stredného Slovenska. Predstavíme si najkrajšie hory, doliny a prírodné zaujímavosti tohto územia. Vysvetlíme si, aké rastliny a živočíchy môžeme v týchto vzácných územiach vidieť a stretnúť. Porozprávame sa tiež o zásadách bezpečného pohybu v horách a vysvetlíme si základy turistického značenia na Slovensku. Nakoniec si študenti môžu vlastnoručne vyskúšať v priestoroch tvorivých dielní maľovanie turistických značiek.

Zem žije

Školský program je zameraný na oblasť pôdnej biológie a dôležitosť pôdnej fauny v ekosystéme. V exteriéri, v blízkom okolí Tihányiovského kaštieľa si objasníme, ako vzniká pôda a akú významnú úlohu pri tom hrajú organizmy, ktoré sa v pôde a na jej povrchu vyskytujú. Súčasťou sú aj prakticky základné metódy odchyty pôdnych organizmov. Nájdenných zástupcov pôdnej fauny si rozdelíme do príslušných skupín a potom ich pustíme späť do ich prirodzeného prostredia.

Hlúpy DODO

Pútavá prednáška spojená s besedou na tému vymretých živočíchov. Prečo vták Dodo nevydržal po boku človeka ani 100 rokov? Prednáška zameraná na oboznámenie sa s najznámejšími živočíšnymi druhmi, ktoré v posledných storočiach vymreli pričinením človeka. Následná beseda so študentami na tému krehkosti ekosystémov, efektu domina, výziev do budúcnosti v súvislosti s ochranou druhov.

Po dohode je možné realizovať aj tvorivé dielne či iný vzdelávací program s prírodovedným zameraním (ekológia, environmentalistika, botanika, zoológia, geológia, etológia zvierat) podľa konkrétnych požiadaviek učiteľov.

BANSKÁ BYSTRICA

MATEJOV
DOM
ssm

THURZOV
DOM
ssm

TIHÁNYIOVSKÝ
KAŠTIEL
ssm

MATEJOV
DOM

THURZOV
DOM

TIHÁNYIOVSKÝ
KAŠTIEL

